

MONOGRAFIE VOOR BRUNO VEKEMANS EN HANS VANDERCKHOVE

Twee schilders van stilte

Het Jakob Smitsmuseum in Mol presenteert de schilderijen van Bruno Vekemans. Hans Vandekerckhove toont nieuw werk op het Zuid in Antwerpen. Het beklievende oeuvre van beide schilders van de stilte is ook telkens goed voor een mooie monografie.

Art

DIRK MARTENS

Hans Vandekerckhove (°1957), een van onze grootste hedendaagse schilders, is geen man van plastische hoogstandjes. Hij creëert een afgemeten, beheerste en verstilde wereld, met uitgestrekte landschappen waarin hij alleen rondwaalt met zijn gedachten. Soms letterlijk, wanneer hij – gretig wandelaar als hij is – over een hoogvlakte stapt. Dan is hij een navolger van de wereldberoemde 'Wanderer über dem Nebelmeer' (1818) van die Duitse hoogromanticus, Caspar David Friedrich. 'Wandelen is je persoonlijkheid uitbreiden in de richting van de horizon', zegt Hans Vandekerckhove. Zijn doeken van monumentale afmetingen tonen niet alleen lege landschappen, maar ook tuinen, bruggen en serres.

De serres verwijzen naar het paradijs op aarde, de Hof van Eden, maar ook naar de serre van Hans' nonkel Raf, 'de tuinman bij wie ik mijn kindertijd doorbracht'. Een tuinbouwserra schilderen is zoveel als een 'recherche du temps perdu'.

Een mijlpaal was ook Vandekerckhoves kennismaking in 1997 met Prospect Cottage op het Zuid-Engelse schiereiland Dungeness, een vissershut met een tuin als een luthof, nage-laten door de drie jaar voordien gestorven cineast-schilder Derek Jarman ('Caravaggio'). 'Daar heb ik de horizon ontdekt', zegt Vandekerckhove, die toen weer figuratief en weids begon te schilderen. Niet alleen weids, ook klein, huiselijk, met personages bij elkaar in een cocon, een woonkamer of een tuin of serre.

Er is een andere veel te vroeg gestorven cineast, de Russische grootmeester Andrei Tarkovsky. Diens postapocalyptische 'Stalker' heeft duidelijk een stempel

gedrukt op Hans Vandekerckhoves visie op de natuur. Soms kan ze ook 'de Zone' zijn, een beklemmend versleten landschap, diametraal het tegendeel van het ideale groen in een serre of langs een Engelse landweg.

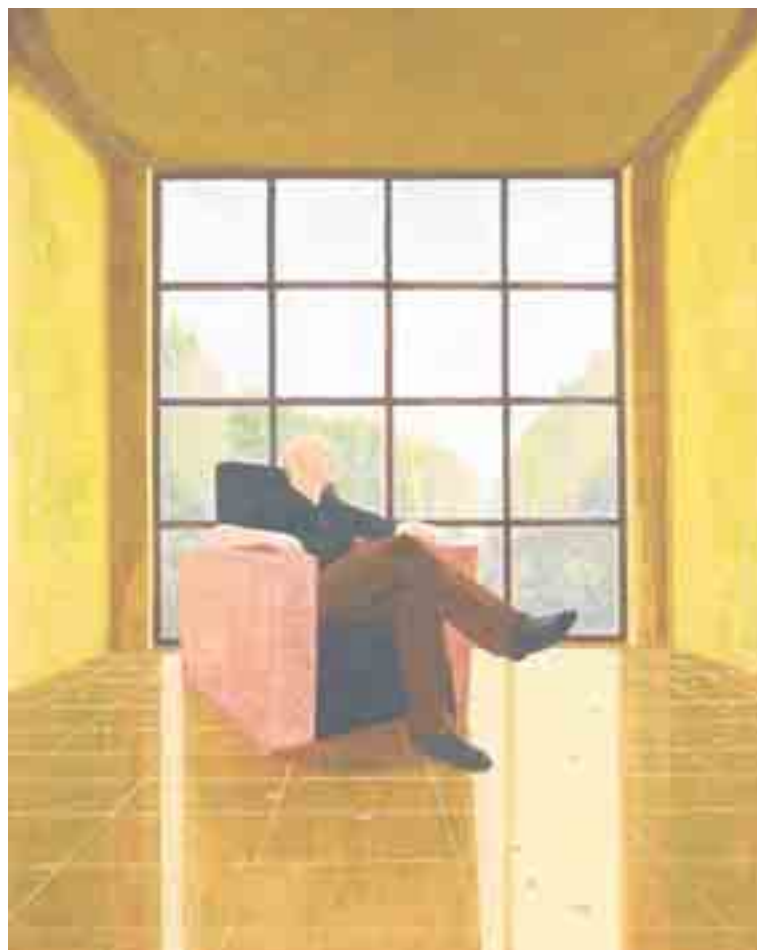
In galerie Van De Weghe toont Hans Vandekerckhove 13 nieuwe, weerom monumentale werken rond architectuur. Mies van der Rohes paviljoen in Barcelona, de archaische geometrie van de ruïne van San Galgano (Italië), tuinarchitectuur weerspiegeld in de vijver van vrienden in Veltem en de vormgeving van 'Space Odyssey' worden met elkaar gecontrasteerd en verbonden door licht en schaduw. Indrukwekkend.

Zwart en sepia

Licht en schaduw is waar die andere schilder van stilte, de autodidact Bruno Vekemans (°1952), een doorgedreven spel mee speelt. Zijn opleiding bestaat uit het paar jaar sierkunsten en decoratie aan een technische school in Antwerpen, waardoor hij onder meer de magie van zwart en wit leerde beheersen.

Niet Van Gogh maar de expressionist en Congoschilder Floris Jaspers blijkt Vekemans' grote voorbeeld te zijn. Getuige de tinten van zijn werk, maar ook het feit dat Vekemans naar Jaspers' grote voorbeeld achterglasschilderingen maakt. Die 'églomisés' vergen heel veel stielkennis, maar worden in het geval van Jaspers niet echt meer gesmaakt door de kunstmarkt.

De lelijkheid van onze wereld is Vekemans' grootste drijfveer tot schilderen: 'Lelikheden en middelmatigheid overall', zo citeert Ivo Verheyen hem in de monografie, 'huizen, meubels, bestek, het wordt vaak met zo weinig gevoel voor schoonheid gemaakt.' Bruno Vekemans wil weg van die lelijkheid: 'In de wereld die ik maak, waar ik heer en meester ben, zal het beter zijn.'

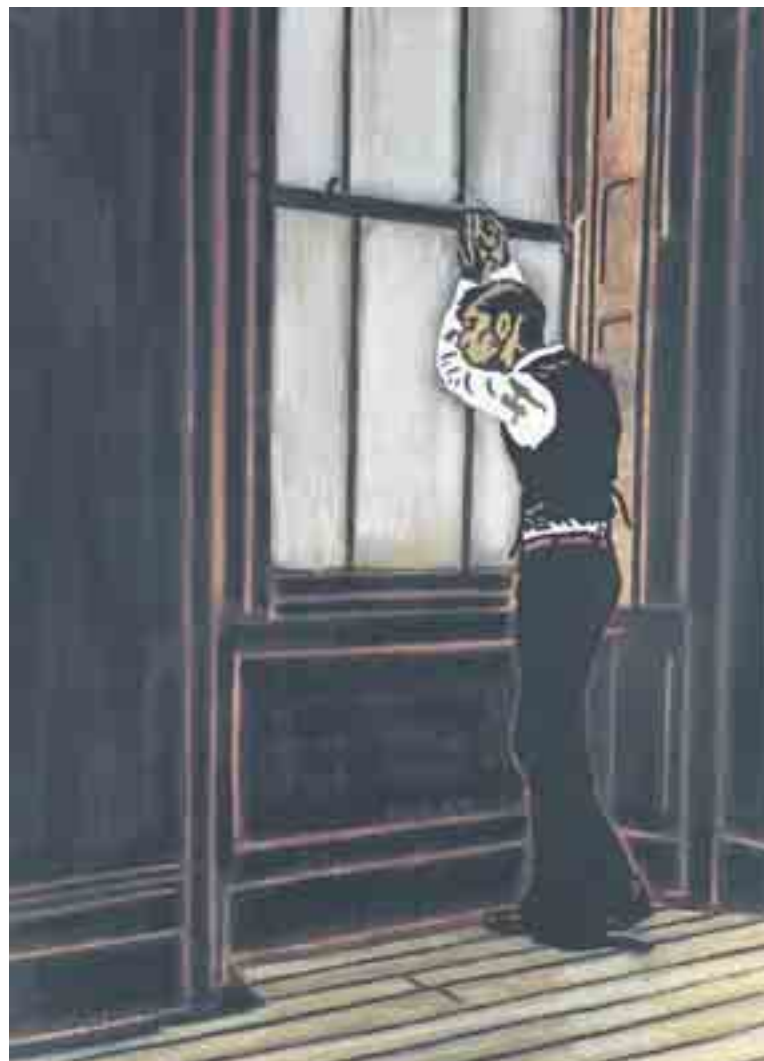

Hans Vandekerckhove, 'The Hours', 200 x 160, olie op doek, 2008.
Courtesy Galerie Van de Weghe © Hans Vandekerckhove

Ook Vekemans werkt erg beheerst en bestudeerd. Hij creëert een verstilde wereld met een eigen jazzy esthetica, ouderwets en doorrookt, afstandelijk en geluidloos. Elk personage is een strak gestileerde icoon, elk stadsgezicht een decor. Komt het door al dat zwart en sepia? De wereld van Bruno Vekemans lijkt veel op die van de 'graphic novels', zelfs al is het decor herkenbaar

Antwerps. Helle kleuren zijn taboe, wat het rood van die ene zitbank op 'Conversatie' nog roder maakt.

Vekemans exposeert nu op een voor zijn oeuvre wat vreemde plek: het Jakob Smitsmuseum in Mol. Te beginnen met de hommagetentoonstelling aan wijlen Jef Van Ruyssevelt, op-teert dat nu duidelijk voor de betere hedendaagse figuratie.

Bruno Vekemans, 'Interieur', mixed media.

Info

'Watching the Architects. Schilderijen 2008-2009', Hans Vandekerckhove, Galerie Van De Weghe, Museumstraat 4 in Antwerpen. Tot 16 januari, van woensdag tot zaterdag van 14 tot 18 u.

'Watching the Architects', catalogus met poëtische parabellen van Machteld Robbens, 16 blz., uitg. Galerie Van De Weghe. 'Picture Palace. Hans Vandekerckhove', Pjeroo Roobjee, Paul Depondt, uitg. Lannoo, 128 blz., 40 euro (bij de tentoonstelling in De Zebrastraat in Gent, juni-juli jl.).

**www.hansvandekerckhove.be
www.galerievandeweghe.be**

Bruno Vekemans, Jakob Smitsmuseum, Sluis 155A in Mol. Tot 17 januari, van dinsdag tot zondag van 14 tot 18 u. Toegang: 2,50/1,50 euro. Tel.: 014-31.74.35.

'Stilte alom. Bruno Vekemans', Ivo Verheyen, uitg. Stockmans, 120 blz., 30 euro.

**www.brunovekemans.be
www.jakobsmits.be**